

محاسبه وزن موثر شرکت‌ها براساس درصد سهام شناور آزاد مورد محاسبه قرار می‌گیرد، با افزایش ۲۱/۷ درصدی از ۸۴۷۲۵/۰ در پایان سال ۱۳۹۵ به ۱۰۳۱۳۶/۰ واحد در پایان سال ۱۳۹۶ رسید.

شورای عالی بورس و اوراق بهادار و سازمان بورس و اوراق بهادار و هیات مدیره آن سازمان مجموعه‌ای از ضوابط و دستورالعمل‌ها را در سال ۱۳۹۶ به شرح ذیل تدوین و تصویب کردند:

- دستورالعمل تاسیس و فعالیت گروه خدمات بازار سرمایه
- دستورالعمل نحوه تعیین قیمت خرید و فروش اوراق بهادار مبتنی بر کالا در صندوق‌های سرمایه‌گذاری
- ضوابط معاملات، تسویه و پایاپای واحدهای سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله در شرکت بورس کالای ایران.

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۶ تحت تاثیر عواملی نظیر احتمال خروج یک‌جانبه آمریکا از توافقنامه برجام، نوسانات قیمت کالاهای پایه در بازارهای جهانی و افزایش نرخ ارز، با نوسانات زیادی همراه بود و در نهایت در پایان سال مذکور با ثبت بازده ۲۴/۷ درصدی به سطح ۹۶۲۸۹/۹ واحد رسید.

شاخص فوق در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل از آن حدود ۳/۷ درصد کاهش یافته بود. همچنین، نسبت قیمت به درآمد انتظاری (P/E) کل بورس به ۶/۴ مرتبه رسید که نسبت به پایان سال ۱۳۹۵ با ۰/۴ واحد کاهش همراه بوده است. به طور کلی در سال ۱۳۹۶، به غیر از شاخص مالی که با کاهش ۹/۶ درصدی مواجه شد، همه شاخص‌های قیمتی نسبت به سال ۱۳۹۵ افزایش یافتند. شاخص سهام شناور آزاد که با هدف

جدول ۱۸-۱- نماگرهای فعالیت بورس اوراق بهادار تهران (۱)

متوسط ارزش کل معاملات روزانه (هزار میلیارد ریال)	متوسط تعداد معاملات روزانه (میلیون سهم)	تعداد روزهای فعالیت بورس طی سال	ارزش معاملات (هزار میلیارد ریال)			تعداد معاملات (میلیارد سهم)			
			کل	حق تقدم سهام	سهام	کل	حق تقدم سهام	سهام	
۲/۲	۱۰۴۳/۹	۲۴۲	۵۳۷/۹	۸/۸	۵۲۹/۲	۲۵۲/۶	۲۶/۰	۲۲۶/۶	۱۳۹۵
۲/۲	۱۰۳۹/۹	۲۴۱	۵۳۹/۱	۶/۸	۵۳۲/۳	۲۵۰/۶	۱۴/۶	۲۳۶/۰	۱۳۹۶

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران
۱- تعداد و ارزش معاملات با احتساب معاملات تابلو غیر رسمی است.

جدول ۱۸-۲- شاخص‌های بازدهی سرمایه‌گذاری در بورس اوراق بهادار تهران (۱۳۹۵=۱۰۰)

درصد تغییر	پایان سال			شاخص کل قیمت
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۴	
۲۴/۷	۹۶۲۸۹/۹	۷۷۲۳۰/۰	۸۰۲۱۹/۰	شاخص شناور آزاد
۲۱/۷	۱۰۳۱۳۶/۰	۸۴۷۲۵/۰	۹۲۵۵۷/۰	شاخص قیمت مالی
-۹/۶	۱۱۹۱۷۵/۰	۱۳۱۸۶۶/۰	۱۵۸۲۲۵/۰	شاخص قیمت صنعت
۳۰/۲	۸۶۰۸۱/۷	۶۶۱۰۰/۰	۶۶۹۹۴/۰	شاخص قیمت بازار اول
۲۵/۱	۶۸۱۲۴/۲	۵۴۴۶۰/۰	۵۷۰۰۴/۰	شاخص قیمت بازار دوم
۲۴/۱	۲۰۶۴۸۶/۰	۱۶۶۳۷۱/۰	۱۷۰۲۶۹/۰	شاخص ۵۰ شرکت فعال تر(میانگین موزون)
۳۳/۰	۴۰۳۶/۳	۳۰۳۵/۰	۳۲۵۴/۰	

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

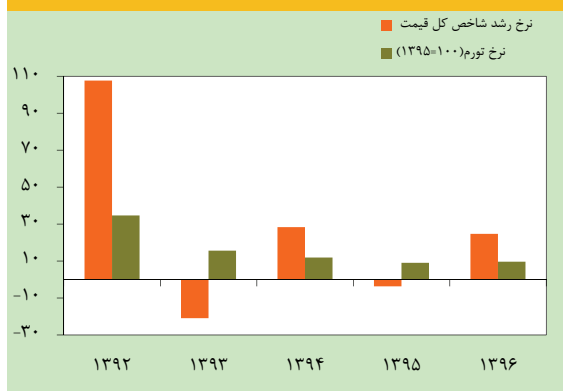
۱۸-۱- سهام

۱۸-۱-۱- معاملات سهام و حق تقدم سهام

آمار معاملات سهام و حق تقدم سهام در بورس اوراق بهادار تهران به تفکیک صنایع در سال ۱۳۹۶ نشان می‌دهد صنعت «محصولات شیمیایی» به ترتیب با ۱۸/۰ و ۱۵/۷ درصد بالاترین سهم از کل تعداد و ارزش معاملات را به خود اختصاص داد.

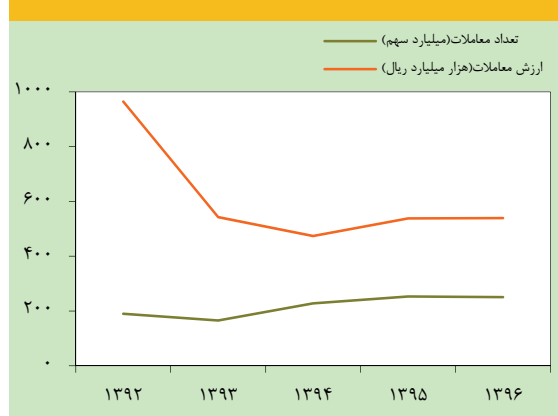
در سال ۱۳۹۶، تعداد ۲۵۰/۶ میلیارد سهام و حق تقدم سهام به ارزش ۵۳۹/۱ هزار میلیارد ریال در بورس اوراق بهادار تهران داد و ستد شد. این ارقام در مقایسه با معاملات سال ۱۳۹۵ به ترتیب ۰/۸- و ۰/۲ درصد تغییر کردند.

نمودار ۱۸-۲- مقایسه نرخ رشد شاخص کل قیمت سهام با تورم (درصد)

در سال مورد بررسی، تعداد معاملات سهام و حق تقدم سهام صنایع «فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسط»، «محصولات شیمیایی» و «عرضه برق، گاز، بخار و آب گرم» به ترتیب با ۳۸۶۸/۶، ۲۲۸/۴ و ۱۴۸/۳ درصد از بیشترین افزایش در مقایسه با سال ۱۳۹۵ برخوردار بودند. صنایع «فعالیت‌های

نمودار ۱۸-۱- معاملات سهام در بورس اوراق بهادار تهران

در سال مورد بررسی، بورس اوراق بهادار تهران ۲۴۱ روز فعال بود. در این سال متوسط تعداد معاملات روزانه سهام و حق تقدم سهام ۱۰۳۹/۹ میلیون سهم به ارزش ۲/۲ هزار میلیارد ریال بود که این ارقام در مقایسه با سال ۱۳۹۵ به ترتیب ۰/۴- و ۰/۶ درصد تغییر یافتند.

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۶

حدود ۱/۰ درصد کاهش یافت. این رقم در سال ۱۳۹۵ معادل ۱۲/۵ درصد افزایش یافته بود.

جدول ۱۸-۳- تعداد دفعات معامله و تعداد خریداران اوراق بهادار(۱)

درصد تغییر	سال	
	۱۳۹۶	۱۳۹۵
تعداد دفعات (میلیون دفعه)	۱۵/۴	۱۵/۵
تعداد خریداران (هزار نفر)	۳۶۲/۶	۲۸۸/۶
متوسط تعداد خرید هر نفر (هزار سهم)	۶۹۱/۲	۸۷۵/۴
متوسط ارزش خرید هر نفر (میلیون ریال)	۱۴۸۶/۹	۱۸۶۴/۱

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران
۱- ارقام براساس کل معاملات سهام و اوراق مشارکت است.

در پایان سال ۱۳۹۶، ارزش جاری بازار سهام به ۳۸۲۴/۲ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با رقم پایان سال ۱۳۹۵ معادل ۱۸/۸ درصد افزایش یافت. نسبت ارزش جاری بازار سهام به تولید ناخالص داخلی، که به عنوان معیار سنجش عمق بازار سهام مورد استفاده قرار می‌گیرد، در سال مورد بررسی معادل ۲۵/۸ درصد بود که در مقایسه با سال قبل از آن حدود ۰/۵ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد.

کمکی به نهادهای مالی واسطه، «کاشی و سرامیک» و «محصولات کاغذی» نیز به ترتیب با ۱۴۸۰/۸، ۱۸۶/۲ و ۱۴۵/۰ درصد از بیشترین افزایش ارزش معاملات نسبت به سال ۱۳۹۵ برخوردار بودند.

در سال مورد بررسی، صنایع «ابزار پزشکی، اپتیک و اندازه‌گیری»، «ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی»، «استخراج نفت، گاز و خدمات جنبی جز اکتشاف»، «منسوجات» و «بیمه و صندوق بازنشستگی بجز تامین اجتماعی» به لحاظ تعداد سهام داد و ستد شده و صنایع «ابزار پزشکی، اپتیک و اندازه‌گیری»، «ساخت دستگاه‌ها و وسایل ارتباطی»، «استخراج نفت، گاز و خدمات جنبی جز اکتشاف»، «ساخت محصولات فلزی» و «منسوجات» به لحاظ ارزش معاملات سهام و حق تقدم سهام در مقایسه با سال ۱۳۹۵ با بیشترین کاهش مواجه بودند. در سال مورد بررسی، صنایع «محصولات شیمیایی»، «خودرو و ساخت قطعات»، «فلزات اساسی» و «استخراج کانه‌های فلزی» نیز بالاترین تعداد سهام و حق تقدم سهام معامله شده در بازار را به خود اختصاص دادند.

در سال ۱۳۹۶، تعداد دفعات داد و ستد اوراق بهادار حدود ۱۵/۴ میلیون نوبت بود که در مقایسه با سال قبل از آن

جدول ۱۸-۴- ارزش جاری بازار سهام، ارزش معاملات، نسبت فعالیت بورس و عمق بازار سهام(۱) (هزار میلیارد ریال)

ارزش جاری بازار در پایان سال	ارزش معاملات	میانگین ارزش جاری بازار	نسبت فعالیت بورس (۲)(۳)(درصد)	عمق بازار سهام (نسبت ارزش جاری بازار به تولید ناخالص داخلی)(درصد)(۳)
۳۲۲۰/۰	۵۳۷/۹	۳۳۴۰/۵	۱۶/۱	۲۵/۳
درصد تغییر نسبت به سال قبل	۱۳/۶	۶/۵	۱/۰	-۵/۸
۱۳۹۶	۵۳۹/۱	۳۵۲۲/۱	۱۵/۳	۲۵/۸
درصد تغییر نسبت به سال قبل	۰/۲	۵/۴	-۰/۸	۰/۵

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران
۱- شامل تابلو غیر رسمی و اوراق مشارکت نمی‌باشد.
۲- براساس میانگین اول و آخر دوره ارزش جاری بازار سهام محاسبه شده است.
۳- تغییرات برحسب واحد درصد می‌باشد.

در پایان سال ۱۳۹۵ با ۳۰/۲ درصد افزایش به ۸۶۰۸۱/۷ واحد در پایان سال ۱۳۹۶ رسید.

در پایان سال ۱۳۹۶، شاخص قیمت سهام در بازار اول به ۶۸۱۲۴/۲ واحد رسید که در مقایسه با رقم این شاخص در پایان سال ۱۳۹۵ به میزان ۲۵/۱ درصد افزایش داشت. شاخص قیمت در بازار دوم نیز به ۲۰۶۴۸۶/۰ واحد در پایان سال ۱۳۹۶ رسید که ۲۴/۱ درصد نسبت به پایان سال ۱۳۹۵ افزایش نشان می‌دهد.

در میان صنایع ۳۹ گانه بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۶، شاخص قیمت ۱۵ صنعت افزایش و شاخص قیمت ۲۲ صنعت کاهش یافت^(۱) و شاخص قیمت صنعت «بازار پزشکی، اپتیک و اندازه‌گیری» بدون تغییر ماند. صنایع «فلزات اساسی»، «فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای»، «قند و شکر» و «انتشار، چاپ و تکثیر» بیشترین افزایش شاخص قیمت را در میان صنایع مختلف به ترتیب به میزان ۷۰/۳، ۶۸/۳ و ۵۰/۶ درصد به خود اختصاص دادند. صنایع «استخراج نفت، گاز و خدمات جنبی جز اکتشاف»، «استخراج سایر معادن»، «ساخت محصولات فلزی» و «زراعت و خدمات وابسته» با ۴۸/۹، ۳۸/۸، ۳۳/۲ و ۲۲/۸ درصد با بیشترین کاهش شاخص نسبت به سال ۱۳۹۵ مواجه بودند.

۱۸-۲- تعداد شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران

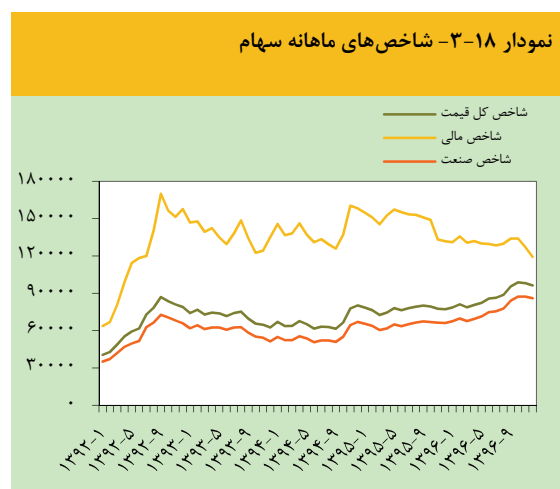
در سال ۱۳۹۶، تعداد شرکت‌های درج شده روی تابلوهای بورس به ۳۲۳ شرکت رسید. در این سال شرکت‌های تشکیل‌دهنده شاخص مالی ۴۰ شرکت بودند که از این میان، بانک‌ها و موسسات اعتباری ۱۱، سرمایه‌گذاری‌ها ۱۶، بیمه و صندوق بازنشستگی بجز تامین اجتماعی ۶، سایر واسطه‌گری‌های مالی ۶ و واسطه‌گری‌های مالی و پولی ۱ عدد بودند.

۱- صنعت «اطلاعات و ارتباطات» در سال ۱۳۹۶ به صنایع بورسی اضافه شد.

در پایان سال ۱۳۹۶، صنایع «محصولات شیمیایی»، «فلزات اساسی»، «فرآورده‌های نفتی، کک و سوخت هسته‌ای»، «مخابرات»، «بانک‌ها و موسسات اعتباری»، «استخراج کانه‌های فلزی» و «شرکت‌های چند رشته‌ای صنعتی» به ترتیب با ۲۲/۰، ۱۴/۲، ۸/۶، ۸/۰، ۶/۹، ۶/۸ و ۶/۲ درصد و در مجموع ۷۲/۷ درصد، بیشترین سهم از ارزش جاری بازار سهام را در اختیار داشتند. نسبت فعالیت بورس در سال ۱۳۹۶ به ۱۵/۳ درصد رسید که در مقایسه با سال قبل از آن حدود ۰/۸ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

۱۸-۱-۲- شاخص‌های قیمت و بازدهی بازار سهام

شاخص کل قیمت در پایان سال ۱۳۹۶ به ۹۶۲۸۹/۹ واحد رسید که در مقایسه با پایان سال ۱۳۹۵ به میزان ۲۴/۷ درصد افزایش داشت. در سال ۱۳۹۶، نسبت قیمت به بازده انتظاری (P/E) بورس اوراق بهادار معادل ۶/۴ مرتبه بود که در مقایسه با سال قبل از آن حدود ۰/۴ واحد کاهش یافت.

در میان اجزای شاخص کل قیمت سهام در پایان سال ۱۳۹۶، شاخص قیمت مالی به ۱۱۹۱۷۵/۰ واحد رسید که در مقایسه با رقم شاخص در پایان سال ۱۳۹۵ معادل ۹/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. شاخص قیمت صنعت از ۶۶۱۰۰/۰ واحد

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۶

جدول ۱۸-۵- تعداد شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

تغییر	پایان سال		
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۴
شرکت‌های پذیرفته شده	۳۲۶	۳۲۷	۳۲۰
شرکت‌های تشکیل‌دهنده شاخص مالی (۱)	۴۰	۴۰	۳۸
سایر شرکت‌ها	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۲
شرکت‌های حذف شده	۳	۲	۱
شرکت‌های درج شده روی تابلوها (۲)	۳۲۳	۳۲۵	۳۱۹

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱- شامل شرکت‌های صنایع «بانک‌ها، موسسات اعتباری و سایر نهادهای پولی»، «سرمایه‌گذاری‌ها»، «سایر واسطه‌گری‌های مالی»، «بیمه و صندوق بازنشستگی بجز تامین اجتماعی» و «واسطه‌گری‌های مالی و پولی» می‌باشند.
 ۲- از مجموع شرکت‌های پذیرفته شده در تابلو بورس در پایان سال ۱۳۹۶، تعداد ۶۷ شرکت در تابلو اصلی و ۶۰ شرکت در تابلو فرعی بازار اول و ۱۹۹ شرکت در بازار دوم فعال بودند.

۱۸-۳- مبالغ ثبت شده افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته

شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران

مورد بررسی، تمامی منابع افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران با کاهش همراه بود. در این میان، تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت با عملکرد صفر بیشترین درصد کاهش را به خود اختصاص داد.

در سال ۱۳۹۶، مجموع افزایش سرمایه شرکت‌های

بورسی و فرابورسی ۷۵/۴ هزار میلیارد ریال بود که در مقایسه با

سال قبل از آن معادل ۷۴/۶ درصد کاهش نشان می‌دهد. در سال

جدول ۱۸-۶- مبالغ ثبت شده افزایش سرمایه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران (میلیارد ریال)

از محل سود انباشته	از محل اندوخته‌ها	از محل مطالبات و آورده نقدی	تجدید ارزیابی دارایی‌های ثابت	جمع کل افزایش سرمایه	درصد تغییر کل افزایش سرمایه
۳۲۷۱۸/۴	۲۹۵۴۲/۵	۱۸۱۴۳۸/۴	۵۳۰۸۲/۹	۲۹۶۷۸۲/۲	۲۲/۶
۱۳۹۵					
۱۲۲۷۷/۰	۵۶۷۳/۲	۵۷۴۸۶/۰	۰/۰	۷۵۴۳۶/۲	-۷۴/۶
۱۳۹۶					

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار

۱۸-۴- فعالیت کارگزاران بورس اوراق بهادار

درصد بود. تعداد ۹۱ کارگزاری غیر بانکی در سال ۱۳۹۶ در بورس اوراق بهادار فعال بودند که سهم آنها از کل ارزش خرید سهام و حق تقدم سهام ۶۷/۴ درصد و از مجموع ارزش فروش ۷۱/۰ درصد بود.

در سال ۱۳۹۶، تعداد ۱۱۰ شرکت کارگزاری در بورس

اوراق بهادار فعال بودند. در این میان، ۱۹ کارگزاری مربوط به

بانک‌های دولتی و غیر دولتی بود که سهم آنها از مجموع ارزش

خرید و فروش سهام و حق تقدم سهام به ترتیب ۳۲/۶ و ۲۹/۰

جدول ۱۸-۷- فعالیت کارگزاران بورس اوراق بهادار

(میلیارد ریال - درصد)

تعداد در سال	خرید سهام (۱)		فروش سهام (۱)		سهم از فروش سال
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۹۱	۳۶۳۰۸۶	۳۹۰۸۱۱	۳۸۲۸۲۱	۳۷۰۹۸۱	۷۱/۰
۱۹	۱۷۵۹۸۹	۱۴۷۱۲۴	۱۵۶۲۵۴	۱۶۶۹۵۴	۲۹/۰
۱۱۰	۵۳۹۰۷۵	۵۳۷۹۳۶	۵۳۹۰۷۵	۵۳۷۹۳۶	۱۰۰/۰

ماخذ: شرکت بورس اوراق بهادار تهران

۱- بدون احتساب معاملات تابلو غیر رسمی و اوراق مشارکت

۱۸-۵- بورس کالا

محصولات داد و ستد شده به ترتیب ۱۴/۸ میلیون تن و ۲۵۶/۳ هزار میلیارد ریال بود. بیشترین حجم معاملات مربوط به قیر و بیشترین ارزش معاملات مربوط به گروه پلیمرها بود که به ترتیب ۳۷/۲ و ۴۸/۲ درصد از وزن و ارزش معاملات در گروه محصولات نفتی و پتروشیمی را به خود اختصاص دادند.

۱۸-۶- فرابورس ایران

در سال ۱۳۹۶، ارزش کل معاملات فرابورس ایران به ۵۹۵/۴ هزار میلیارد ریال رسید که نسبت به سال قبل از آن معادل ۲۹/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. حجم معاملات فرابورس ایران طی سال مورد بررسی ۹۰/۲ میلیارد ورقه بود که نسبت به سال ۱۳۹۵ به میزان ۱۲/۱ درصد افزایش یافته است.

از مجموع ارزش کل معاملات فرابورس در این سال، ۶۸/۹ درصد در بازار ابزارهای نوین مالی، ۱۵/۴ درصد در بازار دوم، ۳/۷ درصد در بازار اول و ۲/۱ درصد در بازار سوم انجام پذیرفت. بازار پایه فرابورس ایران در اجرای بند (ب) ماده ۹۹ قانون برنامه پنجم توسعه در سال ۱۳۹۰ آغاز به کار نمود. این بازار در سال ۱۳۹۶ سهمی معادل ۹/۹ درصد از کل ارزش و ۴۳/۳ درصد از کل حجم معاملات بازارهای فرابورس کشور را به خود اختصاص داد. حجم و ارزش سهام مبادله شده در بازار اول در سال ۱۳۹۶ نسبت به سال ۱۳۹۵ به ترتیب معادل ۲۵/۵ و ۳۳/۲ درصد کاهش نشان می‌دهد.

بازار اوراق مشارکت فرابورس ایران که در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۱ راه‌اندازی شد، در سال ۱۳۸۹ با تنوع بخشیدن به ابزارهای بدهی در این بازار، تغییر نام پیدا کرد و از سال ۱۳۹۰ با نام بازار «ابزارهای نوین مالی» به فعالیت خود ادامه داد. در سال ۱۳۹۶، تعداد ۲/۷ میلیارد ورقه به ارزش ۴۱۰/۲ هزار میلیارد ریال در بازار ابزارهای نوین مالی معامله شد. در سال

در سال ۱۳۹۶، بورس کالای ایران ۲۴۱ روز معاملاتی را سپری نمود. طی سال مورد بررسی، ۲۶/۵ میلیون تن انواع کالاها در سه گروه اصلی «صنعتی و معدنی»، «فرآورده‌های نفت و پتروشیمی» و «محصولات کشاورزی» داد و ستد شدند که نسبت به سال ۱۳۹۵ معادل ۴/۴ درصد افزایش داشت. طی سال مورد بررسی، ارزش معاملات بورس کالای ایران ۴۹۴/۴ هزار میلیارد ریال بود که نسبت به سال قبل از آن به میزان ۳۳/۸ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۶، در مجموع ۸/۸ میلیون تن محصولات صنعتی و معدنی به ارزش ۲۰۵/۰ هزار میلیارد ریال مبادله شد که نسبت به سال قبل از آن از لحاظ حجم و ارزش به ترتیب ۶/۷ درصد کاهش و ۳۰/۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. از رقم مذکور، ۶/۹ میلیون تن به ارزش ۱۵۶/۴ هزار میلیارد ریال به معاملات فولاد اختصاص داشت. حجم معاملات سنگ‌آهن و مس نیز به ترتیب ۱/۴ و ۰/۳ میلیون تن به ارزش ۱/۴ و ۳۳/۲ هزار میلیارد ریال بود.

در سال مورد بررسی، حدود ۳/۰ میلیون تن محصولات کشاورزی از جمله گندم، برنج، جو، ذرت، شکر، مرغ منجمد، تخم‌مرغ، عدس، زعفران، روغن خام، مرغ و جوجه و کنجاله‌ها به ارزش ۳۳/۱ هزار میلیارد ریال در تالار کشاورزی بورس کالا مبادله شد. در این بازار، ۲/۰ میلیون تن گندم به ارزش ۱۷/۶ هزار میلیارد ریال معامله شد. حجم معاملات جو و شکر به ترتیب ۰/۴ و ۰/۳ میلیون تن به ارزش ۳/۴ و ۷/۴ هزار میلیارد ریال بود.

در سال ۱۳۹۶، تعداد ۱۰ گروه فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی در بورس کالا داد و ستد شد. وزن و ارزش

گزارش اقتصادی و ترازنامه سال ۱۳۹۶

جدول ۱۸-۹- عملکرد صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک

درصد تغییر	سال		
	۱۳۹۶	۱۳۹۵	
۲/۶	۲۰۰	۱۹۵	تعداد کل صندوق‌ها(۱)
			ارزش کل
۱۲/۱	۱۴۷۵/۱	۱۳۱۶/۲	صندوق‌ها(هزار میلیارد ریال)(۱)
			تعداد سرمایه‌گذاران(هزار نفر)
۱۹/۱	۲۲۲۱/۷	۱۸۶۵/۱	حقیقی
۱۵/۲	۴/۹	۴/۳	حقوقی
۱۹/۱	۲۲۲۶/۶	۱۸۶۹/۴	کل
			ارزش معاملات سهام
			صندوق‌ها(مجموع ارزش
			خرید و فروش سهام-
۳۵/۱	۱۱۲/۵	۸۳/۳	هزار میلیارد ریال)

ماخذ: سازمان بورس و اوراق بهادار
۱- عملکرد در پایان سال می‌باشد.

۱۸-۸- اوراق مشارکت

در سال ۱۳۹۶، مبلغ ۱۰۱/۵ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت با مجوز بانک مرکزی منتشر شد که ۵۱/۳ هزار میلیارد ریال آن (۵۰/۵ درصد) به فروش رفت. کل اوراق فروش رفته در سال ۱۳۹۶ از محل قوانین بودجه سال‌های ۹۵-۱۳۹۴ بود.

طبق بند (د) تبصره ۵ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۶، به شهرداری کلان‌شهرها اجازه داده شد به طور مشترک یا انفرادی با مجوز بانک مرکزی و تایید وزارت کشور تا سقف ۵۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت منتشر کنند. در این سال، از محل بند مذکور معادل ۲۵/۰ هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت شهرداری‌ها انتشار یافت و ۳/۷ میلیارد ریال آن به فروش رسید. در سال ۱۳۹۶، معادل ۶/۵ هزار میلیارد ریال از اوراق فروش نرفته شهرداری‌ها در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ مجوز عرضه مجدد دریافت کردند. در مجموع، سهم شهرداری‌ها از کل اوراق مشارکت منتشر شده و فروش رفته به ترتیب ۳۱/۰ و ۱۲/۶ درصد بود.

۱۳۹۶، تعداد نمادهای معاملاتی فرابورس شامل تعداد شرکت‌ها و اوراق مشمول ارزش بازار، ۳۷۸ نماد بود که در مقایسه با سال ۱۳۹۵ حدود ۷/۴ درصد رشد داشت.

جدول ۱۸-۸- مقایسه ارزش و حجم معاملات در بازارهای فرابورس ایران طی سال ۱۳۹۶

بازار	ارزش معاملات			درصد از کل
	هزار میلیارد ریال	درصد از کل	حجم معاملات (میلیارد ورقه)	
اول	۲۲/۱	۳/۷	۱۱/۰	۱۲/۲
دوم	۹۱/۹	۱۵/۴	۳۴/۲	۳۷/۹
سوم	۱۲/۴	۲/۱	۳/۲	۳/۵
ابزارهای نوین مالی	۴۱۰/۲	۶۸/۹	۲/۷	۳/۰
پایه	۵۸/۷	۹/۹	۳۹/۰	۴۳/۳
شرکت‌های کوچک و متوسط	۰/۲	*	—	*
ابزار مشتقه	—	*	۰/۱	۰/۱
جمع	۵۹۵/۴	۱۰۰/۰	۹۰/۲	۱۰۰/۰

ماخذ: شرکت فرابورس ایران

۱۸-۷- صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک

تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک از ۱۹۵ صندوق در سال ۱۳۹۵ به ۲۰۰ صندوق در سال ۱۳۹۶ افزایش یافت. ارزش روز کل این صندوق‌ها از ۱۳۱۶/۲ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۵ با ۱۲/۱ درصد افزایش به ۱۴۷۵/۱ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۶ رسید. عمده افزایش ارزش صندوق‌های سرمایه‌گذاری از محل صندوق‌های با درآمد ثابت صورت گرفت. تعداد کل سرمایه‌گذاران (حقیقی و حقوقی) این صندوق‌ها از ۱۸۶۹/۴ هزار فقره در سال ۱۳۹۵ به ۲۲۲۶/۶ هزار فقره در سال ۱۳۹۶ رسید. ارزش معاملات سهام صندوق‌های سرمایه‌گذاری (مجموع ارزش خرید و فروش سهام) با ۳۵/۱ درصد افزایش نسبت به سال ۱۳۹۵ به ۱۱۲/۵ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۶ رسید.

مشارکت توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی منتشر شد که ۶۴/۰ درصد آن معادل ۴۴/۸ هزار میلیارد ریال به فروش رسید.

همچنین در سال مورد بررسی، برای تامین مالی طرح‌های دولتی از محل قوانین بودجه سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶، معادل ۷۰/۰ هزار میلیارد ریال اوراق

جدول ۱۸-۱۰- وضعیت اوراق مشارکت دارای مجوز از بانک مرکزی

(هزار میلیارد ریال)

وضعیت اوراق تا پایان سال ۱۳۹۶		مبلغ فروش رفته	تعداد دفعات انتشار اوراق مشارکت	تعداد طرح‌های اوراق مشارکت منتشره در هر سال	از ابتدای انتشار تا پایان سال ۱۳۹۵
سررسید شده	سررسید نشده				
۶۴۵/۰	۹۳/۶	۷۳۸/۶	۲۸۶	۲۹۱	۱۳۹۵
۰/۰	۵۱/۳	۵۱/۳	۶	۶	سال ۱۳۹۶
۶۴۵/۰	۱۴۴/۹	۷۸۹/۹	۲۹۲	۲۹۷	از ابتدای انتشار (سال ۱۳۷۳)

۱۸-۹- بررسی مقایسه‌ای بورس ایران و جهان

ژاپن، بتس اروپا، لندن، هنگ‌کنگ و یورونکست تعلق داشت که در مجموع با ۶۹/۳ هزار میلیارد دلار حدود ۸۳/۷ درصد از ارزش معاملات سهام بورس‌های عضو را در اختیار داشتند.

اگرچه شاخص‌های اصلی قیمت در هریک از بورس‌ها به روش متفاوتی محاسبه می‌شود، اما درصد تغییرات آنها می‌تواند نشان‌دهنده میانگین بازده بازار باشد. در سال ۲۰۱۷، به لحاظ شاخص قیمت و بازده (کل)، بورس بوداپست و بوینس‌آیرس در میان اعضای این فدراسیون به ترتیب رتبه اول و دوم را به خود اختصاص دادند و نسبت به سال ۲۰۱۶ معادل ۱۲۱/۷ و ۷۵/۲ درصد افزایش یافتند. براساس این گزارش، بازده بورس تهران ۲۰/۲ درصد بود.

براساس گزارش فدراسیون جهانی بورس‌ها^(۱)، نماگرهای عمده فعالیت بورس‌های عضو این فدراسیون نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۷ میلادی، بورس‌های نیویورک، نزدک، ژاپن، شانگهای، لندن، یورونکست اروپا، هنگ‌کنگ، سنژن، کانادا و بورس هند ۱۰ بورس بزرگ جهان از نظر ارزش بازار سهام^(۲) بودند و در مجموع با ۶۷/۲ هزار میلیارد دلار حدود ۷۸/۸ درصد از ارزش بازار سهام بورس‌های عضو را در اختیار داشتند. در سال ۲۰۱۷، بورس‌های ویتنام، بوینس‌آیرس و هند سه بورس برتر براساس افزایش ارزش بازار بودند.

بیشترین ارزش معاملات سهام^(۳) در این سال به ترتیب به بورس‌های نیویورک، بتس آمریکا، نزدک، سنژن، شانگهای،

۱- World Federation of Exchanges, Annual Report and Statistics, ۲۰۱۷

۲- Market Capitalization

۳- Value of Share Trading